

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 24C/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219200481
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Szaniszlová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7219200481.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Adrianou Szaniszlovou vo veci žalobcu: P. N., nar. XX.X.XXXX, bytom v O., Q. trieda 8, proti žalovanému: Tatra banka, a.s. so sídlom v Bratislave, Hodžovo námestie 3, IČO: 00 686 930, o určenie bezúročnosti, bezpoplatkovosti a čiastočnej neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru takto

rozhodol:

Žalobu zamieťa.

Stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručенou tunajšiemu súdu dňa 21.1.2019 žiadal, aby súd určil, že Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. W.-XX-XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.11.2011 uzavretá medzi účastníkmi je neplatná v časti poplatky, v časti dohoda o zrážkach zo mzdy, v časti rozhodcovská doložka a v časti vyhlásenie spotrebiteľa o oboznámení sa s obchodnými podmienkami a určil, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. W.-XX-XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretá medzi účastníkmi je bezúročná a bez poplatkov a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Žalobca žalobu odôvodnil tým, že medzi stranami bola uzavretá dňa 24.11.2011 Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. W.-XX-XXXXXXXXXXXX na sumu 850,- eur s celkovou čiastkou na zaplatenie 1.575,12 eur v 72 mesačných splátkach po 19,46 eur. Zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok a istiny, úrokov a iných poplatkov, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, preto sa podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) zák. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva obsahuje aj neprijateľné podmienky, ktoré možno považovať za podmienky, ktoré sú spôsobilé založiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, a to

- v časti poplatky, ktoré zaväzujú spotrebiteľa za čisto administratívnu agendu, jedná sa o finančné záväzky spotrebiteľa za plnenia, ktoré mu po materiálnej stránke nie sú dodané a slúžia v skutočnosti len záujmom dodávateľa, čo zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa,

- v časti dohoda o zrážkach zo mzdy, pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.6.2013, podľa ktorého dohoda o zrážkach zo mzdy možno považovať za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, pretože inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly,

- v časti vyhlásenie žalobcu ako spotrebiteľa v zmluve, že bol oboznámený s obchodnými podmienkami, ktoré prenáša na žalobcu ako spotrebiteľa dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa s obchodnými podmienkami žalovaného ako dodávateľa pri poskytovaní spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom a dojednávani poistenia. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Predmetná zmluvná podmienka zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, - v časti rozhodcovská doložka, ktorá predstavuje vo svojich dôsledkoch veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože nie súd, ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a výsledkom je nový kvalifikovaný záväzok.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 12.3.2019 (č.l. 27) uviedol k otázkam náležitosti § 9 ods. 2 písm. k) ohľadne výšky, počtu, termínov splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely splatenia, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Nemožno od dodávateľov žiadať, aby v zmluvách uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy výška alebo počet, či termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, je za použitia eurokonformného výkladu, treba dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Od 1.5.2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstránila možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom, pričom odkázal na uznesenie NS SR z 22.2.2018 sp. zn. 3Cdo/146/2017. To isté skonštatoval aj NS SR vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/187/2017, 3Cdo/56/2018. Na základe uvedenej judikatúry NS SR možno jednoznačne konštatovať, že vo vzťahu predmetnej náležitosti úverovej zmluvy existuje jednotný a ustálený záver, že toto ustanovenie zák. č. 129/2010 Z. z. nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok. Podľa názoru žalovaného, z úverovej zmluvy je zjavné, že príslušné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) zmluva obsahuje, keďže v čl. 1 základné ustanovenia je výslovne uvedené, že výška pravidelnej mesačnej anuitnej splátky úveru je 19,46 eur, počet pravidelných mesačných anuitných splátok úveru je 72, termín splatnosti pravidelných mesačných anuitných splátok úveru je 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Sankcia podľa § 11 zákona musí byť použitá len v prípade, že zmluva náležitosti fakticky neobsahuje, inak je porušená zásada primeranosti, ktorá sleduje naplnenie záujmov spotrebiteľa pri zachovaní ochrany záujmov žalovaného veriteľa. Žalovaný formulovaním výšky anuitnej splátky dostatočne informoval spotrebiteľa o jeho povinnosti plniť záväzok v splátkach tak, aby takáto informácia bola pre spotrebiteľa zrozumiteľná, úplná a zároveň neodporovala ustanoveniu zákona.

K náležitosti zmluvy - doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. o spotrebiteľských úveroch uviedol, že podľa jeho názoru úverová zmluva obsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru takým spôsobom, že obe skutočnosti bez pochybnosti uvádza v základných ustanoveniach úverovej zmluvy slovným spojením do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky. Priemerný spotrebiteľ bez pochybnosti musí vedieť odpovedať na otázku, ktorej zodpovedanie ukladá § 9 ods. 2 písm. f) zák. veriteľovi prostredníctvom povinnej náležitosti zmluvy. Je nesporné, že zmluva trvá 6 rokov a konečná splatnosť úveru nastane po uplynutí 6 rokov odo dňa splatnosti prvej mesačnej splátky, pokiaľ nebude úver splatený skôr na žiadosť dlžníka. Úverová zmluva uvádza splatnosť pravidelnej mesačnej splátky na 20. deň v príslušnom kalendárnom mesiaci. Žalovaný s poukazom na aktuálnu judikatúru poukázal na to, že ani obsah pojmu termín konečnej splatnosti, ani jeho gramatický výklad neobsahuje požiadavku na jeho určenie konkrétnym dátumom. Pod pojmom termín sa rozumie lehota, obdobie alebo čas pre určitý úkon. Z formulácie náležitosti termín konečnej splatnosti, teda nemusí jednoznačne a nesporne vyplývať, že tieto časové udalosti nemôžu byť formulované inak ako presným dátumom. Výkladom ratione legis postačí, ak sú formulované určiteľne. Nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Formulácia úverovej zmluvy musí spotrebiteľovi umožniť bez ťažkostí a s istotou identifikovať podmienky zmluvy. Významná je zrozumiteľnosť zmluvy pre spotrebiteľa ako jeden zo základných pilierov spotrebiteľského práva. Z tohto hľadiska nie je podstatné, či význam zákonnej formulácie konečná splatnosť spotrebiteľského úveru spočíva v uvedení presného

dátumu alebo konkrétneho počtu splátok spolu s ich začiatkom a frekvenciou alebo v inom vyjadrení trvania splátkovej povinnosti spotrebiteľa. Nielen presný dátum, ale aj akékoľvek vyjadrenie konečnej splatnosti úveru, resp. splatnosť jednotlivých splátok, ktoré prinesie zmluvná prax, bude spĺňať túto zákonom stanovenú obsahovú zložku zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pokiaľ obstoje ako zrozumiteľné pre spotrebiteľa.

K určení, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je neprijateľná podmienka uviedol, že žalobca sa žalobou môže domáhať určenia právnej skutočnosti, ktorou je určenie neplatnosti dohody zrážkach zo mzdy a iných príjmov len v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu v tomto konaní, t.j. či podaná žaloba je vhodný, účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobcu je potrebné zohľadniť, že žalobcovi možnosť domáhať sa určenia neplatnosti uzavretých dohôd o zrážkach zo mzdy a iných príjmov nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. V zmysle uvedeného vyplýva, že nie je preukázaný naliehavý právny záujem. Žalovaný nevykonáva svoje práva z dohody a teda nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je samostatnou dohodou podľa § 551 Občianskeho zákonníka a nemožno ju vnímať ako zmluvné podmienky k spotrebiteľskej zmluve. V zmysle § 5a zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Pokiaľ by tieto podmienky neboli splnené, dohoda by bola absolútne neplatne uzatvorená, avšak nie z dôvodu konštatovania neprijateľnej podmienky, ale z dôvodu založenia neplatnosti podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

K určení, že ustanovenie rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou a tak je neplatná, žalovaný uviedol, že rozhodcovský súd zanikol k 1.1.2019 a preto nie je daný naliehavý záujem na požadovanom určení.

K určení, že zmluvná podmienka oboznámenie sa so všeobecnými obchodnými podmienkami je neprijateľná a preto neplatná, žalovaný uviedol, že netvrdí, že sa žalobca s príslušnými všeobecnými obchodnými podmienkami zoznámil, z toho dôvodu nie je daný právny základ pre prieskum tejto podmienky, keďže nejde o abstraktný prieskum neprijateľnosti podľa § 301 a nasledujúcich C.s.p. nezávisle od okolností konkrétneho prípadu. Vzhľadom na to, že všeobecné obchodné podmienky sú nepriamymi dojednaniami a nie sú zahrnuté do samotného textu zmluvy, ktorý je podpisovaný, je potrebný osobitný odkaz na VOP. Prvou podmienkou inkorporácie je preto existencia inkorporačnej doložky. Touto doložkou sa odkazuje na celý text VOP. Inkorporačná doložka musí byť dostatočne jasná a zrozumiteľná. Žalovaný netvrdí, že sa žalobca s obchodnými podmienkami oboznámil, určite však tvrdí, že sa s nimi zoznámiť mal a mohol oboznámiť, keďže sú zverejnené v obchodných priestoroch banky a na jej webovom sídle a tvoria obsah zmluvy, ktorý žalobca potvrdil svojim podpisom s vedomým, že ide o formulárovú zmluvu, a s bežnou praxou obchodných podmienok.

K účtovaným poplatkom žalovaný uviedol, že poplatok predstavuje bežnú súčasť poskytovania bankových služieb, kedy banke so spracovaním úveru vznikajú náklady spojené so zabezpečením riadneho vedenia úverového účtu, jeho založením, kontrolou, spárovaním jednotlivých splátok, odrátavaním z konečnej sumy a pod. a na tento účel je banka nútená mať k dispozícii personálny a technický aparát. V tomto prípade ide o poplatok za dojednanie záväzku v zmysle § 499 Obchodného zákonníka. S možnosťou úhrady poplatkov počíta aj právna úprava spotrebiteľských vzťahov, tieto z úhrad nevylučuje a dokonca im vymedzuje podmienky a možnosti ich uplatnenia a úhrad. Nakoľko poplatok bol v zmluve dojednaný zrozumiteľne, určito a predstavuje cenu plnenia, je v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vylúčený z prieskumu z titulu jeho neprijateľnosti. Taktiež nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko jeho výška je súčasťou RPMN a celkovej odplaty. Spotrebiteľ bol riadne informovaný o jeho zúčtovaní a bol súčasťou ceny ponúknutého produktu. V zmluve sú uvedené poplatky, ktoré veriteľ v dynamickom právnom prostredí posúdil ako absolútne neplatné a teda ich neúčtuje, napr. poplatok za predčasnú splatnosť úveru alebo poplatok za upomienku, ktorý sa účtuje len vo výške nákladov na vymáhanie a pod..

Na základe uvedených skutočností navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. Na pojednávanie nariadené na 6.9.2019 boli riadne a včas predvolaní žalobca aj žalovaný. Žalobca svoju neprítomnosť na pojednávaní písomne ospravedlnil a žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti. Preto súd podľa ust. § 180 C.s.p. pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobcu.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

Žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník dňa 24.11.2011 uzatvorili Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. W. na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 850,- eur pri výške úrokovej sadzby 17,19 % a RPMN 26,50 %. Žalobca ako dlžník sa zaviazal úver vrátiť do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky. Dohodli sa na termíne splatnosti pravidelných mesačných anuitných splátok úveru 20. dňa príslušného mesiaca, na 72 mesačných anuitných splátkach vo výške 19,46 eur. Zároveň sa strany dohodli na výške mesačného poistného 0,21 eur. Žalobca sa zaviazal vrátiť spolu 1.575,12 eur. Dohodli sa na poplatku za spracovanie žiadosti o úver vo výške 2 % z výšky úveru, minimálne 30,- eur, maximálne 300,- eur, na poplatku za správu úveru vo výške 2,- eur mesačne, za podanie žiadosti o zmenu úveru 40,- eur mesačne, za predčasné splatenie úveru 1 % z predčasne splácanej časti úveru, najviac však v zákonom stanovenej výške, za upomienku pri omeškaní splátky úveru alebo plnenia iných záväzkov zo zmluvy vo výške 15,- eur, za výzvu pri omeškaní splátky úveru vo výške 30,- eur.

V čl. IV. cit. zmluvy sa strany dohodli na zabezpečení pohľadávky veriteľa z úveru, uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov za účelom zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa z úveru. V čl. VIII. ods. 4 zmluvy dlžník prehlásil, že bol pred podpisom zmluvy písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami spotrebiteľského úveru v súlade s príslušnými ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z.z. prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, a že formulár pred podpisom zmluvy prevzal.

V čl. VIII. ods. 7 zmluvy sa strany dohodli, že vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán, okrem ustanovení poistnej zmluvy, bližšie nešpecifikované zmluvou sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Dlžník prehlásil, že sa oboznámil s uvedenými Všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa a so sadzobníkom poplatkov, ktorý je súčasťou zmluvy.

V čl. VIII. ods. 8 sa veriteľ a dlžník dohodli, že všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú zo zmluvy alebo v súvislosti so zmluvou, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, budú rozhodované s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní pred Stálym rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie, podľa Štatútu a Rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu (č.l. 4).

Žalobca súdu predložil prílohy tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to Záznam o sprostredkovaní zo dňa 24.11.2011 (č.l. 9), Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (č.l. 10).

5. Žalovaný vo svojom podaní zo dňa 4.7.2019 (č.l. 45) uviedol, že v predmetnom úverovom vzťahu eviduje splatnú pohľadávku vo výške 210,- eur, z toho istina je vo výške 208,23 eur, úrok vo výške 1,97 eur, sankčný úrok, poplatky a ostatné príslušenstvo 0,- eur. V predmetnom úverovom vzťahu boli počas celej doby úverového vzťahu účtované poplatky v celkovej výške 216,- eur - suma 33 účtovných položiek, z toho poplatok za poskytnutie úveru 30,- eur, mesačný poplatok za vedenie úverového účtu, účtovaný do 20.5.2013, celkom v sume 48,- eur, poplatky za upomienky formou sms 1,- eur, v celkovej sume 4,- eur, poplatky za upomienky pred 4/2014 celkom v sume 30,- eur (2 x 15,- eur), náklady spojené s vymáhaním pohľadávky celkom v sume 104,- eur od 4/2014 do dnešného dňa. Zrážky zo mzdy sa neuplatnili, ani neuplatňujú. Zánik Rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 1/2019 pod č. O000002, o čom predložil výpis z obchodného vestníka, podľa ktorého Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie bol zrušený dňom 1.1.2019 (č.l. 46).

Žalovaný podaním doručeným súdu dňa 16.9.2019 oznámil, že poplatky za upomienky účtované v úverovom vzťahu na základe predmetnej úverovej zmluvy, boli žalobcovi vrátené na jeho účet dňa 9.9.2019 (č.l. 52).

6. Podľa ust. § 137 písm. d) C.s.p., žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

7. Podľa ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

8. Podľa ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy t.j. 24.11.2011), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

9. Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a), b), m) a n) zák. č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť.

10. Podľa ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

11. S poukazom na citované ust. § 137 písm. d) C.s.p. a § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. súd napriek tomu, že v danom prípade ide o určovaciu žalobu, neskúmal existenciu naliehavého právneho záujmu.

12. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že žalobca ako dlžník a žalovaný ako veriteľ dňa 24.11.2011 uzatvorili zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 850,- eur, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť v 72 mesačných splátkach vo výške 19,46 eur, vrátane poistenia, do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky, spolu vo výške 1.575,12 eur. Sporné medzi stranami bolo právne posúdenie veci, keďže žalobca tvrdil, že zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z., a to výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov a podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. a to dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, preto je úver bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z.. Podľa žalobcu zmluva obsahuje tiež neprijateľné podmienky, a to v časti poplatky, dohoda o zrážkach zo mzdy, vyhlásenie žalobcu, že bol oboznámený s obchodnými podmienkami a v časti rozhodcovskej doložky. Preto žiadal určiť, že zmluva v týchto častiach, je neplatná.

13. Súd k žalobcom tvrdenej chýbajúcej obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ohľadom výšky, počtu a termínov splátok úrokov, istiny a iných poplatkov v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch uvádza, že z predloženej zmluvy o úvere vyplýva výška úveru (850,- eur), výška úrokovej sadzby (17,90 % ročne), výška poistenia schopnosti splácať úver (0,21 eur mesačne), výška anuitnej splátky (19,46 eur mesačne), termín splatnosti prvej anuitnej splátky (20. dňa príslušného mesiaca - t.j. 20. dňa mesiaca, v ktorom mu bol poskytnutý úver alebo 20. dňa nasledujúceho mesiaca po poskytnutí úveru - ak bol úver poskytnutý po 20. dni v mesiaci), počet anuitných splátok (72), periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky (20. dňa príslušného mesiaca), splatnosť úveru ako aj celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť (do 6 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, 1.575,12 eur). Anuita je rovnomerná splátka úveru zahŕňajúca splácanie príslušnej časti istiny i úroku mesačne vždy v termíne splatnosti uvedenom v zmluve. Splácanie anuitným spôsobom znamená, že úver je splácaný v pravidelných mesačných splátkach, výška každej splátky úveru je rovnaká a skladá sa z časti splátky istiny úveru a časti pripadajúcej na platbu riadnych úrokov z úveru. Anuitnou splátkou sa teda rozumie splátka, ktorá má rovnakú výšku počas celej doby splatnosti úveru; v závislosti od splácania úveru sa však mení vnútorná skladba anuitnej splátky (klesá v nej podiel úrokov a zvyšuje sa podiel istiny). Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu obsahuje výšku, počet a termíny splátok, úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokomformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky.

Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť z tej ktorej anuitnej splátky (výška ktorej je konštantná) bude pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy vo forme amortizačnej tabuľky. Vychádzajúc z účelu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a účelu ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z., predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zák. č. 129/2010 Z. z. hovorí vo výške a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebného ho eurokomformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokov a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017).

14. Súd k žalobcom tvrdenej chýbajúcej obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ohľadom doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch uvádza, že z predloženej zmluvy o úvere vyplýva doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru (do 6 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky). Obsah pojmu termín konečnej splatnosti, ani jeho gramatický výklad neobsahuje požiadavku na jeho určenie konkrétnym dátumom. Pod pojmom termín sa rozumie lehota, obdobie alebo čas pre určitý úkon. Z formulácie náležitosti termín konečnej splatnosti, teda nemusí jednoznačne a nesporne vyplývať, že tieto časové udalosti nemôžu byť formulované inak ako presným dátumom. Nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru konkrétnym dátumom, pokiaľ znenie tejto zmluvy umožňuje spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať tieto dátumy. Podstatné je, aby zmluva bola zrozumiteľná pre bežného spotrebiteľa. Podľa názoru súdu, predmetná zmluva je dostatočne zrozumiteľne formulovaná pre priemerného spotrebiteľa a o tom, že žalobca ako spotrebiteľ správne, aj v tejto časti, porozumel zmluve, svedčí aj to, že od roku 2011, teda od jej uzavretia sa riadil touto zmluvou a žalobu na súd podal až v roku 2019, keď bol v omeškani s úhradou dlhu.

15. Na základe uvedených skutočností súd žalobu v časti, v ktorej žalobca žiadal určiť, že predmetná zmluva je bezúročná a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a), b) zák. č. 129/2010 Z. z., považoval za nedôvodnú a preto ju zamietol.

16. K tvrdeniu žalobcu, že zmluva je neplatná v časti poplatky, dohoda o zrážkach zo mzdy, vyhlásenie žalobcu, že bol oboznámený s obchodnými podmienkami a v časti rozhodcovskej doložky, preto žiadal určiť, že zmluva v týchto častiach, je neplatná, súd uvádza, že poplatky boli dohodnuté medzi stranami sporu v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. n) zák. č. 129/2010 Z. z.. Poplatok za poskytnutie úveru vo výške 30,- eur bol žalobcovi účtovaný jednorázovo, poplatky za vedenie úverového účtu boli žalovanému účtované do 20.5.2013 a poplatky za upomienky majú sankčný charakter a boli žalobcovi účtované len v prípade nedodržania podmienok dohodnutých v zmluve, preto súd má za to, že v zmluve dohodnuté a účtované poplatky nespôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa a dodávateľa v neprospech spotrebiteľa.

Žalovaný potvrdil a žalobca voči tomu nenamietal, že od roku 2011 nevykonával a nevykonáva svoje práva z dohody o zrážkach zo mzdy a za situácie, keď dlh žalobcu je vo výške 210,- eur, žalobcovi nehrozí žiadne nebezpečenstvo, že sa na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožní žalovanému uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly.

K určeniu neplatnosti zmluvy v časti vyhlásenia žalobcu, že bol oboznámený s obchodnými podmienkami, lebo skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, čím predmetná zmluvná podmienka zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, súd uvádza, že žalobca sa s obchodnými podmienkami žalovaného mal a mohol oboznámiť a konkrétne v prípade žalobcu aj podanie tejto žaloby svedčí o tom, že toto vyhlásenie, žalobcu neodradilo od podania žaloby na súde a preto táto zmluvná podmienka reálne nemohla spôsobiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa.

V čl. VIII. ods. 8 zmluvy sa veriteľ a dlžník dohodli, že všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú zo zmluvy alebo v súvislosti so zmluvou, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, budú rozhodované s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní pred Stálym rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie. Zánik Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie k 1.1.2019 bol zverejnený

v Obchodnom vestníku č. 1/2019 pod č. O000002, preto ani táto zmluvná podmienka reálne nemôže spôsobiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Na základe uvedených skutočností súd zmluvné podmienky označené žalobcom nepovažoval za neprijateľné a zmluvu v týchto častiach za neplatnú, preto žalobu aj v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žalobca, ktorý si náhradu trov konania uplatnil bol neúspešný, preto mu náhrada trov konania nepatrí a úspešný žalovaný si nárok na náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v dvoch písomných vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody § 365 C.s.p.) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.